

UWENWỤDA NA UWE NIILE NKE NDỊNCHỤJÀ ISRAEL

Opupu 28:1-43; 29:29, 30; 39:1-31

IHEÒMỤMỤ 97 – Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN’ISI: “Obi gātọm uto nke-uku nime JEHOVA, ... n’ihi na Ọ chiriwo uwe nzọputa yikwasim” (Aisaia 61:10).

Nlebaanya nke Chineke N’usoro Niile

Mgbe Chineke weputara ihe banyere ọnọdụ onyenchụjà n’oge ahụ amara ụlọikwu n’ozara, ọ bughị náání ọlụ nke Eron na ụmụ ya gaalụ ka Ọ gwara Moses, kama Ọ gwarakwara ya ụdị uwe ha náaghaghị iyi. Anyị chọputara na Chineke chọrọ nnọọ ka emee ihe niile dika Okwu Ya si dị. Ọ dị nnọọ mkpà otù aka ahụ n’ụbọchị taa ka anyị buru ndị náeso òzízí niile nke Baibụl nkeoma n’usoro n’usoro n’akụkụ niile ọ bụla.

Uwe niile Eron na ụmụ ya gaabu uwe dị nsọ, ọ dighị kwa onye ọzọ nke gaeyi uwe dị otú ahụ. Ụmụ Chineke n’ụbọchị taa bụ ndị eyikwasiri uwe oma nke ndị ụwa náapughị inwe. “Ọ chiriwo uwe nzọputa yikwasim, O werewo ezi-omume kpuchiem” (Aisaia 61:10).

Chineke nwere ihe Ọ naezube maka ụdị uwe ahụ nke ndinichụjà naeyi. Ha aghaghị ibụ ezi ákwà ọcha náenwu enwu. Jón gwakwara anyị nime Nkpughe na ezi ákwà ọcha ahụ bụ eziomume niile nke ndị nsọ. Uwe ha gaabụ “ihe nsọpuru na ihe mara nma.” Mgbe Pita naekwuokwu banyere ichomma ụmụ Chineke, ọ sirị, “Ndi icho-nma ha ka ọ ghara ibu icho-nma ahụ nke aru...Kama ka ọ buru madu zoro ezo nke nkpuru-obi, ... nke bu mọ di nwayọ di kwa udo, nke di oké ọnu-ahia n’anya Chineke” (I Pita 3:3, 4).

Uwenwụda nke Onyeisinchụjà

Uwenwụda nke onyeisinchụjà bụ ihe maramma nke ukwu karịa nke ndị nchụjà ọzọ. O nwere otutu ọlụ dị nsọ nke ọ gaaluru Onyenweanyi, idinsọ nke ya kwesikwara idị ukwu. N’elu isi ya o yikwasiri ákwà nkukusi. Ejiri ezi ákwà ọcha mee ya, emeziri ya nkeoma gburugburu isi ya. N’elu ebe iru ya ka otù mbadamba eji ọlaedo mee dị nke edere okwu ndia, IHE NSỌ JEHOVA NWERE. Mgbe ọ bụla ndị ahụ lere onyeisinchụjà anya wee hụ mbadamba nke ọlaedo ahụ, ha gaechè échichè banyere idinsọ nke Chineke.

Ka ọlụ Chineke naakpo anyị luo naadi ukwu otú ahụ ka anyị kwesiri ibụ ndị náekpesi ekpere ike na ndị náeji obi chụọjà ka anyị wee nwee mmụọ ahụ nime anyị nke “ga-edozi” anyị maka ijéozí ahụ. Ezi ákwà ọcha ahụ nke onyeisinchụjà bụ ihe ejiri ọlaedo na otutu eriri nwere ágwà dị ichéiche nke ihe náenwuenwu chọọ mma. Uwenwụda ahụ enweghị aka, ọ bụ kwa ihe emere ka ọ naeru n’alaala ụkwụ ya. Otù atań ọlaedo ntakiri na otù pomegranate dị n’ọnọdụ ala uwenwụda ahụ gburugburu. Ọ dighị onye puru ibá n’Ụlọikwu ahụ karịa náání ndinichụjà ya mere ụda nke atań ahụ nke dị n’uwenwụda nke onyeisinchụjà mgbe ọ naejéghari naeme ka ndị ahụ nke nọ n’ezi náege ntị mara na ọ dị ndụ na ọ naariokwara ha aririọ n’iru Chineke.

N’elu uwenwụda a onyeisinchụjà yikwasiri ephod nke “ọla-edo, na oghe anunu, na oghe ododo, na oghe uhie, na ezi-ákwà ọcha akpara nke oma, bụ ọlụ onye-òkà.” Akụkụ ụfọdụ nime ya naadi n’elu ubu ya n’ebe àzụ akụkụ nke ọzọ dị kwa n’elu obi ya. Anaeji iyagba aturu àtù dika ụdọ kegide ha n’elu ubu ya n’otù n’otù, otù nkume onyx dị kwa, edere aha ebo isii nke Israel n’elu otù, edekwara aha nke ebo isii nke ọzọ n’elu otù nke ọzọ. Ụmụ Israel apughị ibakuru Chineke n’onweha, kama onyenchụjà naeburu aha ha n’elu ubu ya abụọ mgbe ọ naabà n’Ebe Nsọ.

Ihe Igbochiobi

Onye nchụjà naebu kwa aha niile nke Ụmụ Israel n’elu obi ya n’iru Onyenweanyi n’ụdị ihe igbochiobi nke edokwasiri nkume iri na abụọ. Otù nkume dị iché n’ile ya anya n’ebe ibe ya dị, ọ bụ kwa n’elu otù nkume ọ bụla ka edere aha nke otù ebo nke Israel. Ọ bụ náání onyeisinchụjà naeyikwasị ephod ahụ na ihe igbochiobi ahụ nke dị óké ọnụahịa; ya mere anyị naahụ na Israel aghaghị idabere náání n’onyeisinchụjà, maka iririọ ha aririọ n’iru Chineke. N’ebe ahụ anyị naahụ kwa na egosiri onyinye nke Jisọs n’ụdị onyeisinchụjà. Jisọs arigorowo n’Eluigwe iriọ aririọ n’iru Chineke maka ndị Ya nke nọ n’eluwa.

Ebe kachasi mkpà n’akụkụ niile nke uwemgbokwasị nke onyeisinchụjà bụ Ihè ahụ na Izuókè ahụ. Ọ bụ site na nke a ka ndinichụjà si amara uche Chineke. Ọ dighị onye mara nnọọ otú ha dị n’ile anya, ma Chineke gwara Moses “I gētiye kwa n’ihe-igbochi-obi nke ikpé ahụ Ihè ahụ na Izu-okè ahu; ha gādi kwa n’elu obi Eron mgbe ọ nābà nime n’iru JEHOVA: Eron gēbu kwa ikpé nke Umu Israel n’elu obi-ya n’iru JEHOVA mgbe dum” (Opupu 28:30).

Chineke agwaghị ndinichụjà ahụ okwu dika Ọ gwara Moses, “iru-na-iru.” Ha gaadabere n’Ihè ahụ na Izuókè ahụ ka ha wee mata uche Chineke. Mgbe otutu arọ gasiri, n’oge nke Devid, mgbe igbe ogbugbandu ahụ náadighi n’Ụlọikwu, anaamata kwa uche Chineke site n’otù ụzọ a. Devid matara na Sọl naachọ ụzọ imegide ya ma ọ chọkwara

imata ihe Chineke choro ka o mee. Ya mere o kporo Abaita bu onyenchuaja ka o weta ephod ka o wee jua Onyenweanyi ase. Chineke zara ya site n'Ihe ahụ na Izuoke ahụ (I Samuel 23).

Anaekwenye na Umụ Israel choputakwara site n'uzo di otu a ebo ahụ nke gaebu uzo jee ibuso ndi Kenean agha, dika edere ya na Ndi Ikpé 1:1, 2; ma na Ndi Ikpé 20:18 anyi naagu si: "Umụ Israel we bilie rigoro Betel, jua Chineke asa; ha we si, Ònye gēbu uzo rigoro ayi ibuso umu Benjamin agha. JEHOVA we si, Juda gēbu uzo." Ma otu mgbe Sol naaju Chineke ase, mgbe o mehiere, o dighi oziza o natara, "O zagh na nro, ma-qbụ n'ihè, ma-qbụ n'uzo ndi amuma" (I Samuel 28:6).

Ihe o buła Ihè ahụ na Izuoke ahụ bu, ha naeme ka amata uche Chineke naenye kwa onyeisinchuaja amamihe iji kpee ndi ahụ ikpé. Ikpé nke Chineke abughi "dika anya-ya abua si ahu ka O gekpe ikpé o bugh kwa dika nti ya abua si anu ..." (Aisaia 11:3). O naele anya n'obi nwee kwa ike kwue ma mmadu o naekwu eziokwu maqbụ na o dighi ekwu. Onye isinchuaja bu onyeikpé n'etiti ndi ahụ, ma ya onweya na ajuta amamihe n'aka Onyenweanyi.

Olụ nke Anyị N'iri ochita Ari ri o

Onyenweanyi aroputawo iyikwasị umu Ya uwe nsọ. O werewo ihe ichomma nke imemmuo choo anyi mma. O werewo kwa uwembokwasị nke otuto kpuchie anyi. Mgbe onyenchuaja batara nime ebe ofufe oma ahụ ebe naani akwa kachasi mma na olaedo kachasi mma bu ihe ejiworo gosi nsopuru nye Ebe Nso Chineke, o kwesiri ka eyikwasị ya uwe nsọ ka o wee kwesị ijèezi n'iru Onyenweanyi. Òlee otu mmadu gaei buru onye ji uwe emeruru emeru naejere Onyenweya ozi, bu uwenwuda nke mmehie nyeworo ntupọ? O buru na mmadu bu onye mmehie o kwesighi ka o jee ozi o buła nime ofufe nke Chineke. Naani ihe o nwereike ime bu iweda onweya n'ala kpee ekpere na ncheghari, "Chineke ka obi-Gi juru n'ebe mu, bu onye mmehie, no." Chineke, gaanu udi ekpere di otu a nke sitere nime obi, gaasachapu kwa mmehie ya niile wee mee ya onye nke Kraist, nke nwekwara uwemwuda di ocha.

Mgbe edoro anyi nsọ anaacho anyi mma kariya site na Mmuo Nso ahụ, nke naeweta imamma nke idi nsọ. Chineke agoziwo anyi ngozi nke imemmuo. O naele kwa anya ihe anyi gaemere Ya. Anyi gaabu ndi naecheta umu nna anyi n'ekpere n'iru Chineke. O buru na ha aria oria anyi gaari Chineke ka O gwoo ha; mgbe ha naanuriogu, anyi gaesoro ha nrija; nime ihe mgbu ha anyi gaesoro ha kwaa akwa ma kpee kwa ekpere ka Chineke nyere ha aka ibu ibu arọ ha. O bugh naani ndi ezinaulo anyi, ndi anyi huru n'anya karisia ka anyi n'ebu n'obi anyi n'ekpere, kama umu Chineke niile. "Nekpe kwa ekpere n'ihì ibe-unu, .. Ariro nke onye ezi-omume di ike nke-uku n'ilusi-olu-ike-ya" (Jemes 5:16).

Nghota

Mgbe Mmuo Nso batara nime obi anyi ewee wuo kwa anyi mmiri nke Mmuo Nso, anaenye anyi nghota imata ihe bu okwuughu site n'ezikwu. Mgbe azoputara anyi, anyi na amalite inwe nghota ahụ, ma anyi naenwe nke kari ri nke mbu mgbe edoro anyi nsọ. Ma mgbe anyi naabiaru Onyenweanyi nso mgbe anyi natasiworo owuwummiri nke Mmuo Nso, O gaenye anyi nghota di ukwu kari. Anyi gaekpesi ekpere ike ka O zi anyi uche Ya.

Anyi achoghi ikpé nwanna anyi ikpé, Jisos bu Onye naekpé ikpé. Ma anyi agaghi ekwenyere ihe naezighi ezi, maqbụ kwenyere ihe Chineke kporo asi. Mmuo Ya naezi anyi ihe bu eziokwu, O naeduba kwa anyi n'uzo nke eziomume na ezi idinsọ. Anyi puru imata mgbe Mmuo Nso nke Chineke naedu anyi naabughi kwa mmu nke onyeiro, n'ihì na Mmuo Nso na Okwu Chineke naekwekorita.

Ka anyi buru ndi naadi ndu otu o kwesiri ka Chineke nweeike iza anyi site na Mmuo Ya, dika ndi nchuaja nke mgbe ochie naamata uche Chineke site n'Ihe ahụ na Izuoke ahụ.

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Kowaa uwe niile nke ndi nchuaja.
2. Gini bu ihe edere n'elu mbadamba ihe olaedo nke di n'ihè ike n'isi ahụ?
3. Gini ka eziakwa ocha ahụ naegosi?
4. Òlee otu ekwesiri iji ihe nke mmu choo mmadu mma tupu o buru onye kwesiri i luru Onyenweanyi olu?
5. Gini bu Ihè ahụ na Izuoke ahụ?
6. Gini bu Ihè na Izuoke nke anyi?